

6. jednání
Výboru pro životní prostředí
Zastupitelstva Moravskoslezského kraje

Návrh předsedkyně výboru Zuzany Klusové a člena výboru Václava Parchaňského:

K bodu 7. Územní energetická koncepce Moravskoslezského kraje na období 2020 - 2044 budeme navrhovat následující alternativní usnesení s odůvodněním viz níže.

1) Výbor pro Životní prostředí **nedoporučuje** zastupitelstvu schválit předkládanou územní energetickou koncepci, neboť tato nekoresponduje s aktuální situací na energetických trzích není v souladu s mezinárodními klimatickými závazky České republiky, vizí Moravskoslezského kraje a především není použitelná k posuzování nových záměrů v území v rámci transformace kraje.

2) Výbor doporučuje zastupitelstvu zahájit práce na nové aktualizaci Územní energetické koncepce tak, aby

- Byly nejprve stanoveny cíle Územní energetické koncepce a tyto
- Byly v souladu s mezinárodními závazky České republiky
- Byly v souladu s evropskými dokumenty, na které bude navazovat aktualizovaný Národní klimaticko-energetický plán a Státní energetická koncepce
- Byly konzultovány s Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) aby byly v souladu s cíli nové Státní energetické koncepce
- Byly před vlastním zadáním zpracování Územní energetické koncepce představeny veřejnosti, optimálně formou s prostorem na zpětnou vazbu dotčených aktérů
- Byla v souladu s realitou energetických trhů (aby bylo např. počítáno s cenou emisní povolenky např. formou citlivostní analýzy)
- Její příprava byla v průběhu monitorována, aby bylo možné reagovat na případné změny.

Důvodová zpráva:

Předložená Územní energetická koncepce ve variantách V1 a V2 počítá ještě v roce 2044 se spalováním uhlí pro energetické účely, přičemž doporučení Uhelné komise znělo odejít od uhlí nejpozději v roce 2038. Již dnes s ohledem na rostoucí cenu emisních povolenek víme, že i tento termín bude pravděpodobně pozdě, protože se většina uhelných zdrojů bude uzavírat již mnohem dříve a není tomu jinak ani v Moravskoslezském kraji. V rámci řízení EIA již ve fázi zjišťovacího řízení ukončeného v červenci 2020 byla tato připomínka ze strany veřejnosti vznesena, přesto nebyla nikterak zpracována. Porovnání variant, obsahující navýšení využití zemního plynu nepočítá s rostoucí cenou povolenky a tím i navýšením provozních nákladů uhelných zdrojů nad náklady zdrojů plynových (nižší měrné emise CO₂ u zemního plynu proti uhlí). Scénáře nejsou zpracovány v závislosti na ceně povolenky.

Dle posudku doporučené varianty V1 a V2 kvůli rizikům živelného vypínání uhelných zdrojů (mimo koncepci, protože tato počítá s nízkou cenou povolenky) nelze podpořit, protože v případě onoho živelného vypínání hrozí nedostatek elektrické energie a tepla v regionu. Koncepce by měla reflektovat realitu trhů a mezinárodních závazků, protože jedním z účelů koncepce je zajistit investorům a poskytovatelům financování výhled kontinuity a potenciální návratnosti jejich investičních záměrů. Pokud je koncepce z tohoto pohledu vadná, je situace stejná, jako kdyby nebyla koncepce žádná, a u zamýšlených záměrů hrozí zdražení financování, v krajním případě je možnost financovat pouze nenávratnou dotací. Hrozí riziko z prodlení kvůli nerealizaci záměrů nutných k

zásobování odběratelů teplem a elektřinou v důsledku vysoké ceny těchto komodit nebo dokonce jejich problematická dostupnost.

Ve variantě V3 je počítáno pouze s odstavením dosluhujících zdrojů v zásadě bez náhrady, takže není jasné, zda je tato varianta vůbec schopna zajistit v možnostech distribuční a přenosové soustavy spolehlivou dodávku elektřiny. Možnost realizace inovativních projektů, která měla být dle smlouvy se zpracovatelem prozkoumána, prozkoumána nebyla.

Uvedená Územní energetická koncepce totiž neobsahuje klíčové kapitoly definované ve [Smlouvě](#) a nenaplní tedy zadání. Konkrétně jde o tuto část smlouvy, kde se stanoví požadavky na obsah: *„Dále bude v této části ověřena možnost realizace inovativních rozvojových Smart energetických projektů, na jejichž iniciaci a následné realizaci by kraj mohl participovat (využití geotermální energie, využití energie důlních vod, iniciace výstavby inteligentních obytných souborů/měst, potenciál elektrické energie konkrétních lokalit pro instalaci dobíjecích stanic pro elektromobily). Ověřit možnost zapojení do projektu RESTART (možnost financování). ÚEK bude dále řešit nastavení vlastních přísných energetických standardů pro výstavbu nových budov a rekonstrukci stávajících budov v majetku Moravskoslezského kraje. Vzhledem k tomu, že v souladu se zákonem o hospodaření energií a dle požadavků dotačního programu „PROGRAM EFEKT“ (Státní program na podporu úspor energie na období 2017-2021), podléhá návrh ÚEK schválení Ministerstvem průmyslu a obchodu, je součástí druhé části také zpracování případných připomínek Ministerstva průmyslu a obchodu k návrhu ÚEK.“*

S ohledem na to, že má v následujících pěti letech do našeho kraje přitéct několik desítek miliard korun z evropských dotačních fondů určených na transformaci průmyslu a energetiky, je nezbytné neprodleně začít zpracovávat novou kvalitní koncepci, kterou bude možné uplatnit při umísťování nových záměrů do území. Dle ust. § 4 odst. 1 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií je totiž Územní energetická koncepce podkladem pro zpracování zásad územního rozvoje nebo územního plánu. Podle písmena B) téhož ustanovení, energetická koncepce vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí a šetrného nakládání s přírodními zdroji energie.

Z výše uvedených důvodů doporučujeme Územní energetickou koncepci v tomto znění neschválit a bez prodlení začít zpracovávat koncepci novou.